

PROJEKTER - SLUTRAPPORT

RAPPORT OM KONTROLLEN MED GENMODIFICERET MAJS, SOJA, RIS, HØRFRØ OG PAPAAYA I FØDEVARER PÅ DET DANSKE MARKED I 2018 og 2019

J. nr.: 2019-29-61-00063

BAGGRUND OG FORMÅL

Fødevestyrelsen undersøgte i 2018 og 2019 i alt 40 partier af fødevarer (majs, soja, ris, hørfrø og papaya) på det danske marked for indhold af genmodificeret materiale (GMO). Formålet var at undersøge, om virksomhederne overholder reglerne om markedsføring og mærkning af genmodificerede fødevarer. Ingen af de partier, der blev undersøgt, var mærket med, at de indholdt genmodificeret materiale.

Fødevarerne blev udtaget i perioden fra januar 2018 til november 2019 hos forskellige virksomheder fordelt over hele landet. Prøverne blev udtaget i 1. led i distributionskæden i Danmark, dvs. hos importøren eller hos producenten af produkterne.

En række genmodificerede majs og soja er godkendt til fødevarerbrug i EU, medens der ikke er godkendt nogen typer af genmodificeret ris, hørfrø eller papaya. Oplysninger om godkendte, genmodificerede afgrøder til fødevarer- og foderbrug i EU kan findes på [EU-kommissionens hjemmeside](#).

Godkendte genmodificerede fødevarer kan lovligt markedsføres, men skal være mærket til den endelige forbruger med oplysningen ”genetisk modificeret [f.eks. majs eller soja]” eller ”fremstillet af genetisk modificeret [f.eks. majs eller soja]”. Materiale fra genmodificerede afgrøder, som ikke er godkendt i EU, må ikke forekomme i fødevarer i EU.

Fødevarer eller fødevarer ingredienser, hvori der utilsigtet eller teknisk uundgåeligt forekommer godkendt genmodificeret materiale i en mængde, der ikke overstiger 0,9 %, regnet på ingrediensniveau, er undtaget fra ovennævnte krav om mærkning, hvis virksomheden kan godtgøre, at indholdet er utilsigtet eller teknisk uundgåeligt. Tærskelværdien på 0,9% er indført i reglerne for at tage højde for, at det kan være vanskeligt helt at undgå indhold af GMO i produkter fra lande, hvor dyrkning af GMO er udbredt. Økologiske fødevarer skal være fremstillet uden anvendelse af GMO'er eller produkter fremstillet af GMO'er, men også her gælder tærskelværdien på 0,9 %.

Der er ingen sundhedsfare ved produkter med indhold af EU-godkendte GMO'er, idet de genmodificerede varianter af fx majs og soja er risikovurderet og fundet lige så sikre at spise som tilsvarende ikke genmodificerede afgrøder.

Mærkning med oplysning om brug af GMO skal ses som en oplysning om, hvordan varen er produceret, og ikke som en advarsel mod produktet. Formålet med mærkningen er, at give forbrugeren mulighed for at foretage et valg på et oplyst grundlag.

METODE OG RESULTATER

Prøverne blev indledningsvis screenet for indhold af DNA-sekvenserne Cry1-AB, p35S, T-nos, bar, cpt2-cp4EPSPS og S35-pat, som indikerer indhold af genmodificeret materiale. Identifikation og indhold af genmodificeret materiale i positive prøver blev herefter bestemt ved hjælp af specifikke real-time PCR metoder.

Analyserne blev udført ved Fødevestyrelsens laboratorium i Ringsted. Resultaterne fremgår af nedenstående tabel.

INDHOLD AF GENMODIFICERET MAJS, SOJA, RIS, HØRFRØ OG PAPAYA I 40 PARTIER AF FØDEVARER, UDTAGET HOS IMPORTØRER OG PRODUCENTER I DANMARK I 2018 OG 2019

PRODUKTER AF	ANTAL PARTIER	PARTIER MED PÅVISELIGT INDHOLD
MAJS		
Polenta	1	
Majsmel	3	1
Popcorn	2	
Majskerner	1	
Majschips	5	1
SOJA		
Sojabønnepasta/miso	2	
Tofu	4	1
Sojaprotein/køderstatning	3 (1 øko)	
Sojabønner	3	
Sojadrik	1 (øko)	
Sojasovs	1	
Færdigret med soja	1	
RIS		
Risflager	1	
Brune ris	1	
Hvide ris	1	
Risnudler	2 (1 øko)	
Rispapir	1	
HØR		
Hørfrø	2 (1 øko)	
PAPAYA		
Frugter	5	
I alt	40	

Der blev i 2018 og 2019 udtaget prøver af 40 forskellige partier af fødevarer. Heraf indeholdt 12 prøver majs, 15 soja, 6 ris, 2 hørfrø og 5 papaya. Fire af de udtagne prøver var økologiske. Der blev ikke fundet overtrædelser af reglerne om godkendelse og mærkning af GMO.

I tre af prøverne kunne detekteres små indhold af EU-godkendte GMO'er. En prøve af majsmel indeholdt små indhold eller spor af materiale fra de EU-godkendte GMO majs MON810, MON88017, NK603 og MON89034. En prøve af majschips indeholdt spor af den EU-godkendte soja 40-3-2. En prøve af tofu indeholdt spor af den EU-godkendte soja MON89788.

Botaniske urenheder er almindeligt forekommende i landbrugsprodukter. Alle de fundne indhold var under 0,9% og skulle dermed ikke fremgå af mærkningen på produkterne. Fundene gav derfor ikke anledning til sanktioner. Virksomhederne skal dog ved egen-kontrolprocedurer sikre sig, at sådanne utilsigtede eller teknisk uundgåelige indhold så vidt muligt undgås.

Der blev ikke fundet indhold af ikke EU-godkendte GMO-typer.

KONKLUSION OG VURDERING

Fødevarestyrelsen konkluderer på baggrund af kontrollen, at reglerne om markedsføring af genmodificerede fødevarer var overholdt for alle de undersøgte varer. Der blev hverken fundet overtrædelser af reglerne om indhold af EU-godkendte eller ikke-EU-godkendte GMO'er.

Projektleder/Kontaktperson: Hanne Boskov Hansen (hbo@fvst.dk)

Dato: 19-10-2020